

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE LA SANTE PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU RENOUVEAU DE LA
SOCIETE

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

Mercredi

Woensdag

29-01-2014

29-01-2014

Après-midi

Namiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti Socialiste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
MR	Mouvement réformateur
sp.a	socialistische partij anders
Ecolo-Groen!	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen!
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
VB	Vlaams Belang
cdH	centre démocrate Humaniste
FDF	Fédéralistes démocrates francophones
LDD	Lijst Dedecker
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 53 0000/000	Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000	Parlementair stuk van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigeleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be	www.dekamer.be
e-mail : publications@lachambre.be	e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

Question de Mme Ine Somers à la ministre des
Classes moyennes, des PME, des Indépendants
et de l'Agriculture sur "l'utilisation d'antibiotiques
dans les exploitations agricoles" (n° 20890)

Orateurs: **Ine Somers, Sabine Laruelle**,
ministre des Classes moyennes, des PME,
des Indépendants et de l'Agriculture

INHOUD

Vraag van mevrouw Ine Somers aan de minister
van Middenstand, Kmo's, Zelfstandigen en
Landbouw over "het antibioticagebruik in de
landbouwbedrijven" (nr. 20890)

Sprekers: **Ine Somers, Sabine Laruelle**,
minister van Middenstand, Kmo's,
Zelfstandigen en Landbouw

COMMISSION DE LA SANTE
PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU
RENOUVEAU DE LA SOCIETE

COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

du

van

MERCREDI 29 JANVIER 2014

WOENSDAG 29 JANUARI 2014

Après-midi

Namiddag

La séance est ouverte à 14.14 heures et présidée par Mme Colette Burgeon.

De vergadering wordt geopend om 14.14 uur en voorgezeten door mevrouw Colette Burgeon.

01 **Vraag van mevrouw Ine Somers aan de minister van Middenstand, Kmo's, Zelfstandigen en Landbouw over "het antibioticagebruik in de landbouwbedrijven" (nr. 20890)**

01 **Question de Mme Ine Somers à la ministre des Classes moyennes, des PME, des Indépendants et de l'Agriculture sur "l'utilisation d'antibiotiques dans les exploitations agricoles" (n° 20890)**

01.01 **Ine Somers** (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, deze vraag dateert al van november 2013. In *De Standaard* verscheen toen een artikel in verband met de eurobarometer over antibioticagebruik. De antibioticaresistentie van darmbacteriën, zowel bij mens als dier, blijkt toe te nemen. Een deel van de resistentie valt terug te brengen op het gebruik van antibiotica in de veeteelt. De antibiotica die aan dieren wordt toegediend, vindt immers via de vleesconsumptie de weg naar de mens, zoals blijkt uit een wetenschappelijk onderzoek dat werd verricht in zeven landen, namelijk in België, Denemarken, Nederland, Noorwegen, Oostenrijk, Zweden en Zwitserland. Ons land scoort het hoogst, zowel inzake het gebruik van antibiotica als inzake de resistentie tegen antibiotica. De Europese Commissie waarschuwde eerder al voor een opvallende toename van de multiresistente gramnegatieve bacteriën, die blaasontstekingen, bloedinfecties en mondinfecties kunnen veroorzaken.

In het verleden werden daaromtrent al vragen gesteld in de plenaire vergadering en in de commissie. In antwoord op die vragen werd telkens verwezen naar het BelVet-SAC-rapport, waarin onder meer staat dat België in 2012 een daling van 7,1 % kende op het vlak van de totale antibioticaconsumptie in vergelijking met 2011. Als wij dat vergelijken met cijfers uit andere landen, zoals Nederland met een daling van 50 % of Denemarken met een daling van 25 %, dan valt de prestatie van België nogal mager uit.

Mevrouw de minister, daarom heb ik de volgende vragen.

Hoe komt het dat de afname van de antibioticaconsumptie van dieren in België veel lager ligt dan in andere landen? Overweegt u nieuwe maatregelen?

Bestaat er een toezichtorgaan dat concreet bijhoudt hoe de toediening

01.01 **Ine Somers** (Open Vld): Une augmentation de la résistance aux antibiotiques est observée chez les hommes et les animaux et cette évolution est notamment liée à l'utilisation d'antibiotiques par les éleveurs. Ces substances contaminent finalement l'homme carnivore et dernier maillon de la chaîne alimentaire.

La diminution de la consommation d'antibiotiques par les animaux est nettement moindre en Belgique que dans d'autres pays. Comment expliquez-vous cette différence? La ministre envisage-t-elle de prendre de nouvelles mesures? Une instance est-elle chargée de suivre l'évolution de l'administration d'antibiotiques dans le secteur des producteurs d'aliments composés, chez les vétérinaires et les agriculteurs? Dispose-t-on de statistiques relatives à la consommation d'antibiotiques par espèce animale? Existe-t-il des projets de mise au point d'un système d'enregistrement suivant, par entreprise agricole, l'évolution des quantités d'antibiotiques administrés?

van antibiotica verloopt, zowel in de mengvoederfabrikantensector als bij de veeartsen en de landbouwers?

Is het mogelijk om cijfergegevens te krijgen met betrekking tot de antibioticaconsumptie per diersoort of bestaan er alleen globale cijfers?

Ziet u heil in de oprichting van een registratiesysteem dat per landbouwbedrijf bijhoudt hoeveel antibiotica er wordt toegediend? Bent u het ermee eens dat een dergelijk systeem, zoals het in andere landen bestaat, ertoe kan bijdragen dat er meer gerichte maatregelen worden genomen?

01.02 Minister **Sabine Laruelle**: Mevrouw de voorzitter, in een aantal Europese landen lopen reeds langer programma's of werden doelstellingen vooropgesteld voor de vermindering van het gebruik van antimicrobiële middelen.

Om de consumptie van antimicrobiële middelen te verminderen werd in België AMCRA opgericht. AMCRA is een kenniscentrum dat voor een groot deel door het FAVV en het FAGG wordt gefinancierd.

Verschiede instrumenten werden ontwikkeld, waaronder de formularia voor dierenartsen, de gidsen voor bedrijfsgezondheid en een goed gebruik van antibacteriële middelen, en de autoregulatieadviezen bij voedselproducerende dieren. De eerste adviezen werden pas begin 2013 gepubliceerd en verspreid. Een efficiënter gebruik van antimicrobiële middelen als gevolg van deze adviezen kan pas zichtbaar worden in de loop van 2013.

Eveneens naar aanleiding van een advies van AMCRA werd een vergunning voor het in de handel brengen van zinkoxide verleend. Zinkoxide in therapeutische concentraties kan worden ingezet ter vervanging van colistine, een voor de mens kritisch antibioticum, ter preventie en behandeling van spenciëndiarree.

Er volgt een jaarlijkse evaluatie. Indien nodig zullen er doelstellingen of nieuwe maatregelen worden geformuleerd.

De daling die in 2012 werd geboekt, is voornamelijk toe te schrijven aan de algemene sensibilisatie van de sector over het belang van antimicrobiële resistentie ten gevolge van het overmatig gebruik van antimicrobiële middelen.

De Nederlandse Autoriteit Diergeneesmiddelen is noch een overheidsinstelling noch een toezichtorgaan, maar een private instelling die zich richt op het bevorderen van verantwoord antibioticagebruik, net zoals AMCRA in België.

Het FAGG en het FAVV werken samen aan een elektronisch datacollectiesysteem. De analyse van de verzamelde gegevens zal eveneens door wetenschappelijke overheidsinstellingen worden uitgevoerd, namelijk door het CODA en het WIV, beide onderzoeksinstellingen die afhangen van de FOD Volksgezondheid.

Het FAGG is bevoegd voor het verzamelen van de gegevens over het gebruik van antimicrobiële middelen. Tot op heden is er geen registratie van het gebruik van antimicrobiële middelen op

01.02 **Sabine Laruelle**, ministre: En Belgique, la création du centre de connaissances AMCRA vise à réduire la consommation de produits antimicrobiens. AMCRA a élaboré des formulaires pour les vétérinaires, des guides sanitaires, des guides pour un bon usage des antibiotiques et des avis d'autorégulation pour les animaux producteurs de denrées alimentaires. Les premiers résultats ne sont pas encore connus puisque ces avis ne sont diffusés que depuis le début de l'année 2013. Un avis d'AMCRA a également débouché sur une autorisation de commercialisation de l'oxyde de zinc, une substance capable de remplacer l'antibiotique colistine.

Tous ces instruments feront l'objet d'une évaluation annuelle.

La baisse notée en 2012 est essentiellement due à une sensibilisation générale du secteur.

L'AFMPS et l'AFSCA collaborent à l'élaboration d'un système électronique de collecte de données. Les instituts scientifiques CERVA (Centre d'Étude et de Recherches Vétérinaires et Agrochimiques) et l'ISP (Institut Scientifique de Santé Publique) participeront à l'analyse de ces informations. Ce système nous permettra également de collecter des données sur l'utilisation d'antibiotiques par entreprise et par type d'animaux.

Pour la collecte des données, la banque de données Sanitel de l'AFSCA sera utilisée; elle sera

bedrijfsniveau en/of per diersoort, maar met het reeds vermelde elektronisch datacollectiesysteem zal daarin verandering komen.

Het datacollectiesysteem zal geënt worden op de databank Sanitel bij het FAVV, die de gegevens van de veehouders en de veehouderij bevat en uitgebreid zal worden met een module voor gegevenscaptatie over het gebruik van antimicrobiële middelen. Er wordt verwacht dat dit datacollectiesysteem operationeel zal zijn in het tweede semester van 2014.

De invoering van het datacollectiesysteem zal het inderdaad mogelijk maken zowel de voorschrijvende dierenartsen als de veebedrijven te *benchmarken* en gericht te sensibiliseren. Afhankelijk van het effect van de sensibilisatie kunnen bijkomende maatregelen of doelstellingen opgelegd worden aan de dierenartsen en veehouders.

01.03 Ine Somers (Open Vld): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord, waaruit ik begrijp dat er wel al acties ondernomen zijn, maar dat de weerslag ervan nog moet komen. In de volgende jaren zullen de resultaten duidelijk worden. Het is belangrijk om de datacollectie in de komende jaren gericht op te volgen, zodat wij op een goede manier met andere landen kunnen vergelijken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De behandeling van de vragen en interpellaties eindigt om 14.21 uur.

Le développement des questions et interpellations se termine à 14.21 heures.

élargie à un module de données sur l'utilisation d'antibiotiques. Ce système devra être opérationnel au cours du deuxième semestre de 2014 et permettra de contrôler de façon ciblée les vétérinaires prescripteurs et les élevages.

Des mesures supplémentaires pourront encore éventuellement être prises par la suite.